

Aandachtspunten voor assessoren van eindverslagen Erasmus+- Jeugd & European Solidarity Corps (2021-2027)

JINT vzw

1. Doel en uitgangspunten

Alle eindverslagen voor Erasmus+ Jeugd & European Solidarity Corps moeten net zoals de aanvragen beoordeeld worden. Dit assessment heeft verschillende functies:

- **Feedback aan de organisaties** over hun project op basis van het eindverslag; Voor organisaties is dit zeer belangrijk. Ze hebben vaak veel geïnvesteerd in dit project en de feedback op hun eindverslag is erkenning hiervoor. Projectmedewerkers gebruiken soms de feedback naar hun leidinggevenden of raad van bestuur om hen te overtuigen om ook in de toekomst te investeren in internationale projecten binnen de organisatie. Daarnaast geeft de externe blik op het eindverslag een inkijk in het feit dat dat wat ze zelf als 'gewoon' ervaren, toch wel bijzonder is. Ook verduidelijkt deze feedback hoe ze in de toekomst met de werkpunten van het project aan de slag kunnen gaan.
- Input aan het Nationaal Agentschap over de gesubsidieerde projecten.
 - o Het geeft een algemeen overzicht over de gesubsidieerde projecten. Hieruit kunnen ook goede praktijkverhalen en succesverhalen worden gehaald.
 - o Deze feedback kan gebruikt worden om knelpunten bij de administratie en implementatie van projecten te detecteren. Het NA gebruikt dit dan om haar vormingsaanbod uit te bouwen of bij te sturen.
 - o De feedback wordt gebruikt om verder vorm te geven aan een **kwalitatief Erasmus+ Jeugd & European Solidarity Corps programma** en aan de programma's die het zullen opvolgen.

JINT wil in de toekomst nog meer inzetten op verspreiding van de resultaten van de Europese programma's van jeugd. Assessoren van eindverslagen spelen hierin een zeer belangrijke rol door deze op te lichten. **Hou je ogen open** voor een **goed verhaal**. Dit kan gaan over een doelgroep, een aanpak, een methode, ontwikkeld materiaal, etc. Het kan een onderdeel zijn van een groter project maar ook op zich staan.

Opgelet: de selectie gebeurde al op aanvraagniveau, er wordt geen ranking meer opgemaakt van de eindverslagen! Er is geen concurrentie meer tussen projecten voor selectie.

2. Basisprincipes assessment en consolidatie

Zowel bij je individuele assessment als bij (indien van toepassing) je consolidatie verwacht JINT dat je volgende principes toepast:

2.1 Award criteria

Elke individuele assessment en consolidatie gebeurt aan de hand van de **award criteria**, zoals per *Action* opgesomd in de *Erasmus+ en de European Solidarity Corps Programme guide*. Deze zijn gelijklopend voor de aanvragen en de eindverslagen. Voor elke *Key Action (KA) en European Solidarity Corps Action* vind je als bijlage bij dit document ook een 'werkdocument *award criteria*'. Dit is een document voor de aanvragen maar kan ook bekeken worden vanuit een eindverslagersperspectief. Gebruik deze **award criteria als kapstok**. Hier even diep op ingaan als bij het beoordelen van een aanvraag is niet nodig. Niet alle *award criteria* zijn immers van toepassing op elk uitgevoerd project en bijhorend eindverslag.

Als assessor sta je dus bij de criteria even stil om na te gaan:

- **In welke mate het van toepassing is voor dit specifieke project.** Bijvoorbeeld: het criterium 'De relevantie van het voorstel voor de doelstellingen van de Actie en de Sub-actie' is voor elk eindverslag essentieel.
- Indien van toepassing voor dit eindverslag: **hoe** dit criterium ingevuld werd **binnen dit specifieke project** en welk waardeoordeel jij daaraan geeft (goed, sterk, minder goed, slecht, enz.).

Die twee elementen maak je expliciet in het assessment en de consolidatie. De JINT-stafmedewerkers lezen geen eindverslagen meer inhoudelijk maar enkel de assessments en consolidaties. Om goede, bruikbare input te geven aan de organisaties en ook om het Erasmus+-Jeugd & European Solidarity Corps kwalitatief te versterken is het belangrijk om het assessment zo **concreet** mogelijk te maken en duidelijk aan te geven wat goed of niet goed uitgewerkt werd.

Award criteria m.b.t. **inclusie** of **jongeren met een maatschappelijk kwetsbare achtergrond** kunnen wel een positieve, maar nooit een negatieve impact hebben op de punten die je aan het eindverslag geeft. Komt dat thema niet aan bod in het eindverslag

en neemt deze doelgroep niet deel aan het project, dan trek je daar dus geen punten voor af. Je geeft alleen meer punten aan die eindverslagen die op een kwalitatieve manier rond dit thema of met deze doelgroepen aan de slag gaan.

2.2 Proportionaliteit

'De **kwaliteit** van de doelen, activiteiten, impact en resultaten van het project wordt proportioneel beoordeeld, in relatie tot het profiel van de organisatie en de partnerorganisaties. Kwantiteit (van activiteiten, prioriteiten, resultaten...) zal niet in absolute termen beoordeeld worden, maar **in relatie tot de capaciteit en het potentieel van de coördinerende organisatie en de partners.**' (Uit de E+ 2022 - *Guide for experts on quality assessment*, p.11)

Je past de *award criteria* in een eindverslag dus steeds toe in verhouding tot het draagvlak, de ervaring en expertise die aanwezig is in het partnerschap van het betreffende project. Op die manier garanderen we een eerlijke feedback tussen nieuwkomers in het programma, informele groepjes jongeren, kleinere en/of lokale werkingen enerzijds en ervaren organisaties of organisaties met een grotere capaciteit anderzijds.

Je past de award criteria toe met de nodige flexibiliteit. Neem het **voorbeeld** onder KA1 i.v.m. de actieve betrokkenheid van jongeren in alle fasen van het project. Bij een groepsuitwisseling is dat in het algemeen natuurlijk het ideaalplaatje, maar er zijn tal van goede redenen waarom dat niet mogelijk was. Daarom pas je het criterium niet in absolute termen toe, maar in verhouding tot het potentieel binnen dit project. Daarbij houd je rekening met de toelichting die de begunstigde geeft over de werking van de betrokken organisaties, het profiel van de doelgroep, eventuele wettelijke structuren en procedures die een impact hebben (denk bijvoorbeeld aan projecten met jongeren uit instellingen), enz. Op basis van deze toelichting in het eindverslag ga je als assessor dus na of de jongeren binnen **de mogelijkheden van dit project** maximaal betrokken werden. Dat betekent dat een project waarbij jongeren alleen tijdens de uitwisseling zelf actief betrokken worden met een goede verantwoording toch hoog kan scoren op dit criterium. Lees je in het eindverslag een mooi voorbeeld hoe jongeren in alle fasen werden betrokken, vermeld dit dan zeker. De stafmedewerkers kunnen dit dan verder navragen bij de organisaties en in de toekomst gebruiken als goed voorbeeld in inputs, publicaties, etc.

2.3 Inhoud vs. Tekst

Je beoordeelt **de inhoud** van een eindverslag, niet de schrijfstijl, woordkeuze, grammaticale correctheid... Dat betekent dat je door 'dure' woorden leest en checkt of er aan die woorden ook een concrete en kwalitatieve inhoud gekoppeld is.

Een project dat alle belangrijke 'buzzwords' uit de doelstellingen en prioriteiten van het subsidieprogramma aanhaalt zonder concreet weer te geven wat ze daaronder verstaan en hoe ze dat hebben vormgegeven, kan nooit hoog scoren in de veronderstelling dat ze dat wel op een kwalitatieve manier zullen hebben ingevuld.

Dat betekent ook dat een slecht geschreven tekst, maar met een concrete en kwalitatieve inhoud wel hoog kan scoren.

2.4 Scoring

Vanuit de Europese Commissie wordt het NA verplicht om punten te geven op eindverslagen. Deze score moet ook verplicht meegegeven worden aan de coördinerende organisaties. Het NA is er zich van bewust dat het een score is voor het eindverslag en misschien niet de kwaliteit van de implementatie reflecteert. Als je uit het eindverslag zou afleiden dat het project niet heeft plaatsgevonden of dat de kwaliteit zeer slecht was, neem dan eerst even contact op met het NA voor je je assessment indient. Misschien zijn er omstandigheden waardoor het eindverslag van mindere kwaliteit is en zijn deze niet duidelijk beschreven in het eindverslag. Ze doen geen afbreuk aan je assessment maar scores met minder dan 50% op een onderdeel of 60/100 in totaal kunnen serieuze (financiële) gevolgen hebben voor de organisatie. Zijn er sterke indicaties om een project toch 'te buizen', neem dan contact op met ons voor je het assessment van het eindverslag indient in de assessment module (AM).

2.5 Assessment Module consolidation form

Voor de eindverslagen wordt er in de meeste gevallen gewerkt met 1 assessor, afhankelijk van het goedgekeurde budget. Er is een verplichting vanuit de Europese Commissie om projecten boven de €60.000,00 door twee assessoren onafhankelijk van elkaar te beoordelen en te consolideren.

Hoe gaat dat in zijn werk?

Voorafgaand: de twee assessoren nemen contact op met elkaar om de **gezamenlijke beoordeling** (punten én commentaren) **grondig door te spreken**. Beide assessoren samen zijn er verantwoordelijk voor om tot een eenduidig gezamenlijk oordeel te komen. De consolidator is er verantwoordelijk voor om dit oordeel in te vullen en te verantwoorden in het consolidatieformulier volgens onderstaande richtlijnen.

De individuele assessments vul je in volgens dezelfde richtlijnen zodat de consolidator vlotter tot een gezamenlijke tekst kan komen in het consolidatieformulier. De consolidator kan in de assessmentmodule de twee individuele assessments zien, de andere assessor kan het individuele assessment van de consolidator niet zien. We vragen dan ook dat de consolidator zijn individuele assessment aan de andere assessor doorstuurt bij de start van de consolidatie.

Assessment

Typology questions:

Zet een vinkje in die vakjes die je overduidelijk van toepassing vindt voor dit project (niet als je twijfelt of denkt 'een beetje', alleen als het eruit springt).

Award criteria:

Voor elk van de categorieën die je een score moet geven, bekijk je het overzicht van *award criteria* in het 'werkdocument *award criteria*' dat als bijlage aan dit document is toegevoegd. Deze gebruik je als kapstok. Het is dus niet nodig om elk sub-criterium te over-analyseren.

De tekst die je in deze vakken schrijft, is **gericht naar de stafmedewerker**, niet naar de begunstigde. Aangezien de stafmedewerker alleen de consolidaties leest, is het heel belangrijk om de beoordeling hier zo concreet mogelijk te beargumenteren en het redeneerproces zo transparant mogelijk weer te geven.

Om tot de punten van een bepaald onderdeel te komen, maak je geen optelsom van de beoordeling van de verschillende *award criteria*, maar bekijk je het **totaalplaatje** van alle commentaren bij die criteria. Zo kan je rekening houden met verschillende criteria die op elkaar inspelen of kan je je beoordeling op een bepaald criterium zwaarder laten doorwegen dan anderen. Maak je **redenering** hierover ook zeker **expliciet** zodat de stafmedewerker je gedachtegang kan volgen.

Comments for the applicant:

Hier noteer je de feedback op het eindverslag gericht aan betrokken organisaties. Je geeft een **samenvatting** van de beoordeling waarin je de **sterke en werkpunten** van het eindverslag en het uitgevoerde project benoemt. Aansluitend kan je **adviezen of tips** formuleren.

Die tekst gaat rechtstreeks naar de coördinerende organisatie, dus je mag hier de organisatie aanspreken met 'jullie'. Je schrijft dus in aangepast taalgebruik **aan de coördinerende organisatie**. Gebruik nooit de ik-vorm en probeer ook wij-boodschappen te vermijden. Maak gebruik van volgende formuleringen:

'Sterke punten in het eindverslag zijn: ...'

'Een aandachtspunt is ...'

'Enkele tips/adviezen voor projecten in de toekomst: ...'

'Jullie voerden een sterk uitwisselingsproject uit omdat...'

Opgelet: de lengte van deze tekst is beperkt. Indien dit niet voldoende is kan je voor dit onderdeel ook verder schrijven onder 'Comments for the NA'. Wil je dat stukken tekst uit de 'Comments tot he NA' aan de aanvrager bezorgd worden, dan moet je dat duidelijk vermelden.

Internal comments for the National Agency:

Indien je dit nog niet vermeldde bij de afzonderlijke onderdelen van de award criteria, licht je hier toe **op welke manier je het proportionaliteitsprincipe hebt toegepast**. We zijn er ons van bewust dat dat niet altijd gemakkelijk te verwoorden is, maar het is essentieel dat expliciet te maken zodat de stafmedewerker je redenering kan volgen. Ook bij een totaalscore die net (niet) voldoende is, wordt hier wat meer uitleg verwacht. Wat is de reden dat dit eindverslag net wel/niet voldoende scoort?

Vermeld expliciet waarom je iets een goed praktijkvoorbeeld vindt of een methode die aandacht verdient, hoe een moeilijke situatie toch een sterkte werd binnen het project,

etc. We zijn steeds op zoek naar **goede verhalen**. Voel je niet verplicht om in elk eindverslag op zoek te gaan naar een goed verhaal, maar als je er warm van wordt of het doet je lachen, vermeld het dan zeker!

vb. Een groepsuitwisseling vond plaats tijdens een groot evenement. De leden van de groepsuitwisseling konden aangesproken worden door de deelnemers van het grote evenement en kregen hiervoor een sticker als ze ook kwamen tot een goede babbel, een uitwisseling, etc. Dit onder de noemer 'Talk to a stranger'. Deze stickers konden op hun beurt ingeruild worden voor een uniek gadget.

Andere zaken die hier aan bod kunnen komen:

- Een publicatie, blog, website, etc. die we als JINT zeker verder moeten bekijken.
- Alles wat je nog aan JINT kwijt wil over dit project en niet paste in voorgaande vakjes.

Comments on budget reduction to the National Agency:

Dit vakje laat je in principe leeg. Je vult er enkel commentaar in over het budget als JINT ook expliciet de vraag stelde om daarover je mening te geven.

Je schrijft de consolidatie in de **taal** (Engels of Nederlands) zoals door JINT via mail bij de verdeling van de eindverslagen voor dit specifieke project is aangegeven. In principe krijgen alle organisaties Nederlandstalige feedback, tenzij het gaat om Europese of internationale NGO's of VZW's. Vergeten is menselijk. Bij twijfel contacteer je best even JINT.

3. Aandachtspunten bij de beoordeling van eindverslagen

3.1 Aandachtspunten over alle acties heen

Een eindverslag is best concreet uitgewerkt zijn. Bijvoorbeeld:

- Bij een jeugdpartnerschap is het niet sterk wanneer er in het eindverslag staat dat het project tegemoet kwam aan de noden van alle betrokken partners, zonder te specificeren.
- Bij een vrijwilligersproject is het niet sterk als er staat dat ze het leerproces van de vrijwilliger hebben ondersteund. Het eindverslag is sterker als ze ook concreet beschrijven hoe.
- Bij een groepsuitwisseling is het niet sterk als ze aangeven dat de jongeren betrokken werden in alle fasen van het project. Het is sterker als ze uitleggen wat ze daar precies onder verstaan en hoe ze dat concreet hebben vormgegeven binnen dit project.

Let op: een concrete vormgeving van het eindverslag leidt niet noodzakelijk tot een hoge score, het maakt het alleen mogelijk om een beter beargumenteerde beoordeling te maken over de kwaliteit van de uitvoering van het project.

Beoordeel je een **eindverslag met meerdere activiteiten** (bijvoorbeeld meerdere jeugdbeleidsmeetings, meerdere groepsuitwisselingen en/of mobiliteiten van jeugdwerkers in één project), dan geef je in je assessment en de consolidatie duidelijk het verband aan tussen die verschillende activiteiten (of ze op zichzelf staan of niet) én geef je aan of elke activiteit op zich kwaliteitsvol is of niet.

Je kan indien nodig bij de *comments for the NA* expliciet voorstellen en beargumenteren om **één activiteit extra in de bloemetjes** te zetten als die zeer kwaliteitsvol uitgewerkt is of een grote toegevoegde waarde heeft om de projectdoelstellingen te bereiken. De punten die je geeft zijn echter steeds van toepassing op het eindverslag in zijn geheel.

3.2 Aandachtspunten in Erasmus+ Jeugd: Key Action 1

Het eindverslag is in principe geschreven in **samenwerking met alle betrokken organisaties of groepen**. Ook in de uitvoering van het project hoort elke partner zijn verantwoordelijkheid te nemen. Taken en verantwoordelijkheden kunnen natuurlijk nooit exact gelijk verdeeld worden. Bovendien is het ook belangrijk om in de verdeling rekening te houden met draagvlak en expertise van de betrokken partners en met praktische overwegingen.

Bij een **groepsuitwisseling** ontmoeten jongeren uit verschillende landen elkaar en werken ze zelf mee een programma uit rond een zelfgekozen thema. Het gaat om het uitwisselen van ideeën en ervaringen om zo bij te dragen aan de persoonlijke ontwikkeling van de jongeren. Er moet expliciet aandacht besteed worden aan het **begeiden van het leerproces van deelnemers** binnen het project. Het leerproces hoort daarbij steeds vorm te krijgen **in een kader van niet-formeel leren**. Dat betekent dat:

1. Er duidelijke leerdoelen vooropgesteld worden
2. Het leren plaatsvindt op vrijwillige basis
3. Het leerproces gefaciliteerd wordt met veel ruimte voor zelfsturing van de lerende: er is ruimte voor persoonlijke leerdoelen van de deelnemers, er wordt rekening gehouden met verschillende leerstijlen, hetzelfde leerdoel kan door verschillende deelnemers op een andere manier aangepakt worden, zelfreflectie en zelfbeoordeling staan centraal en de leerresultaten kunnen voor elke deelnemer anders zijn.

Het verschilt van formeel leren, waar leren extern gereguleerd is en de certificering of beoordeling extern gebeurt.

Je kijkt dus naar hoe het leerproces vorm kreeg en niet naar het type begunstigde. Een school kan zo bijvoorbeeld zonder problemen een groepsuitwisseling implementeren. Als het project plaatsvindt buiten de schooluren, de jongeren deelnemen op vrijwillige basis,

het leerproces kadert binnen niet-formeel leren en er voldoende ruimte is voor peer-learning, is dat ok.

Er hoort expliciet aandacht besteed te worden aan **intercultureel leren** binnen het project. We linken intercultureel leren daarbij niet alleen aan verschillende nationale culturen, maar evengoed aan verschillende organisatie- of jeugdwerkculturen, cultuur binnen een bepaalde scoutsgroep, vriendengroep, jeugdhuis, enz. Het gaat erom dat er in elk project ruimte is om de eigen cultuur/culturen en die van anderen beter te leren kennen en te leren van de onderlinge uitwisseling daarover.

De **landen** waarmee samengewerkt wordt of de **bestemming** van een activiteit zijn **irrelevant voor de inhoudelijke beoordeling** van het eindverslag. Zo is bijvoorbeeld het leerpotentieel in een project met een Nederlandse partner evenwaardig aan het leerpotentieel in een project met een Roemeense partner. Anderzijds hoeft er bij een verre exotische bestemming (overzeese gebieden) geen grote 'toerisme-alarmbel' af te gaan. De **beoordeling** heeft altijd betrekking op de **kwaliteit van de inhoudelijke vormgeving** van het project, los van de bestemming van een activiteit of de landen van de partners.

Bij een **mobilititeit van jeugdwerkers** hoort de **professionele ontwikkeling** van de jeugdwerkers centraal te staan. Bovendien is een project pas relevant als er voldoende aanwijzingen zijn dat het project een **impact op het (Vlaamse) jeugdwerk** had. Dat betekent dat het eindverslag duidelijk moet aangeven hoe de betrokken jeugdwerkers het geleerde hebben toegepast in hun eigen werking met jongeren én hoe de jeugdwerkers tijdens het project ondersteund werden om die vertaalslag naar de eigen werking te maken.

Je beoordeelt de impact niet in absolute termen, maar **in relatie tot de doestellingen van het project**. Op die manier heeft elk type project (training, haalbaarheidsbezoek, seminarie, enz., maar evengoed een kort- versus langdurig project of een project met veel versus weinig betrokken jeugdwerkers) evenveel mogelijkheden om een sterk project te zijn.

De uitwerking van een **participatieproject** is afhankelijk van het soort project en de doelstellingen die worden nagestreefd. Zo kan een participatieproject door jongeren getrokken worden, maar ook door een organisatie met impact op jongeren op lokaal, nationaal en/of transnationaal niveau.

Wanneer er gebruik gemaakt wordt van activiteiten hebben deze een rechtstreekse link met de doelen die het project nastreeft. Deze zijn uitgewerkt met gepaste participatieve methodieken die kaderen binnen niet-formeel leren. Deze activiteiten kunnen verschillende vormen aannemen, zoals bijvoorbeeld: workshops, seminaries, bevragingen van jongeren, sensibiliseringscampagnes, vormingen...

Wanneer jongeren het project uitvoeren, mogen ze gebruik maken van een coach. Deze heeft een ondersteunende rol naar de jongeren die het project trekken. Dit wordt beschreven in het eindverslag. Indien er gebruik gemaakt werd van een coach, beoordeel zeker hoe deze werd betrokken bij het project. Tot slot is er aandacht voor het leerproces van de jongeren betrokken in de uitwerking van het project, en dat binnen een kader van niet-formeel leren.

3.3 Aandachtspunten in Erasmus+ Jeugd: Key Action 2

Voor de **(kleinschalige) jeugdpartnerschappen** beschrijf je duidelijk hoe dit project paste onder jeugd. Geef je redenering daarover ook expliciet mee in je beoordeling. Het thema van het project kan heel uiteenlopend zijn, maar de **hoofddoelstellingen en impact** van het project moeten expliciet gericht zijn op **hoe men op een kwalitatieve manier met jongeren werkt binnen een kader van niet-formeel leren**. In het project kan dat zowel op vlak van visie als op vlak van methoden en methodieken aan bod komen. De jongeren zelf hoeven niet noodzakelijk betrokken te zijn bij het project.

De impact op het Vlaamse jeugdwerk moet centraal staan. In de aanvraag stelden organisaties hiervoor een plan van aanpak op. De (toekomstige) uitvoering van dit plan moet weergegeven worden in het eindverslag en moet verdergaan dan enkel disseminatie en zichtbaarheid. Welke impact heeft het project reeds gegenereerd of gaat het nog genereren? Welke rol spelen de partnerorganisaties hierin?

De resultaten van de projecten zitten in de EPRP, het Erasmus+ Project Result Platform. Als een project een **intellectuele output** realiseerde, krijgen we hier graag feedback over. Graag ook beschrijven of de voorziene staftijd in verhouding staat tot de gerealiseerde output.

3.4 Aandachtspunten in Erasmus+ Jeugd: Accreditaties

Under construction.

3.5 Aandachtspunten in European Solidarity Corps: Solidarity Projects

Bij **solidariteitsprojecten** gebeurt de uitwerking en uitvoering van het project door jongeren zelf. Er moet dus aandacht zijn voor het leerproces dat de jongeren tijdens het project doormaken, en dat binnen een kader van niet-formeel leren.

Impact op de (lokale) gemeenschap is belangrijk.

Een coach mag, maar is niet verplicht. De coach heeft een ondersteunende rol naar de jongeren die het project trekken (de coach heeft zelf geen trekkende rol!). Beoordeel zeker hoe de coach werd betrokken bij het project.

3.6 Aandachtspunten in European Solidarity Corps: Vrijwilligerswerk en Kwaliteitslabels

Na elke subsidie voor een vrijwilligersproject volgt er een eindverslag om het subsidiecontract af te ronden en de voorbije activiteiten te evalueren. Organisaties hebben in hun Kwaliteitslabel beschreven wat ze wilden doen de volgende jaren en met welke doelstellingen, hoe ze dit zouden aanpakken, welke activiteiten er zouden zijn, hoe ze het leerproces van de vrijwilligers zouden ondersteunen etc. In de budgetaanvraag zelf zit geen inhoudelijke projectbeschrijving meer, wel een samenvatting van de doelstellingen voor de jaren van het goedgekeurde activiteitenplan. De concrete beschrijving van activiteiten komt pas terug aan bod in het eindverslag.

In het eindverslag beoordeel je de basiscriteria waaraan een kwaliteitsvol vrijwilligersproject moet voldoen. In het European Solidarity Corps spreken we van gast- en ondersteunende (vroegere zend - of coördinerende) organisaties. Beiden hebben hun eigen verantwoordelijkheden die je vindt in de programmagids. Daarnaast peilt het eindverslag ook naar de mate waarin het project bijdroeg aan het behalen van de doelstellingen in het Kwaliteitslabel en naar het projectmanagement en de samenwerking met de partners. Meer concrete beschrijving van deze criteria vind je in de bijlage 'werkdocument assessment eindverslag'.

In het European Solidarity Corps zijn zowel langetermijn - als kortetermijnvrijwilligerswerk mogelijk. Voor korte termijn zijn er dan nog 2 opties:

1. Als individuele jongere uit een maatschappelijk kwetsbare situatie voor wie de drempel te groot is om meteen voor lange tijd naar het buitenland te trekken, is een eerste korte vrijwilligerservaring een goede opstap.
2. Als team: groepen van 10 tot 40 jongeren uit minstens twee verschillende landen werken gezamenlijk en voor een periode tussen twee weken en twee maanden aan een project.

In één eindverslag kunnen verschillende vrijwilligersactiviteiten zitten en ook in bovenstaande combinaties.

Er moet expliciet aandacht besteed worden aan het **begeleiden van het leerproces van deelnemers** binnen het project. Daaronder verstaan we ook het ondersteunen van de deelnemers om te **benoemen en zichtbaar te maken** wat ze geleerd hebben. We verwachten dat daarbij gebruik gemaakt wordt van de **Youthpass**. Is er geen sprake van het gebruik van de Youthpass, kan je dat zeker vermelden bij de 'Comments for the NA'. Wij volgen dat verder op via de Youthpass-website.

Als deel van de ondersteuning moeten projecten een **mentor** hebben die de (persoonlijke) **ondersteuning van de deelnemers** voor, tijdens en na de activiteit garandeert. De organisatie rapporteert best concreet hoe ze dit hebben aangepakt.